

„העולם הזה“, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקים: „עזומפרם“ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורכי מישנה: יוסף ינאי • עורכת-בנות: יוסף שנון • עורכת כתיוב: ענת ישי ראוי • צלמי-מערכת: ציון צפריר וגינה רוזן • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש“ בע"מ, תל-אביב, רחוב בני אביגדור • הפצה „גד“ בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה „כספני“ בע"מ.

קריאה קרי

למיקרא הדברים, נאלץ אדם שפוי לש- אול את עצמו: האם כל האנשים האלה אינם שומעים את דברי עצמם? גן-הירק של נאות-סיני לא ננטע על ידי המתנחלים היהודיים. הוא כבר היה קיים כאשר כבשו גייסות צה"ל את חצי האי סיני. אז היתה זאת הוזה נסיונית מצרית, שהוקמה בעמל רב. המתנחלים קיבלו את החוזה ליריהם, והרחיבו אותה. אם יש לעובדי-האדמה של נאות-סיני קשר עמוק לגן-הירק שלהם, האם אין קשר כזה גם לעובדי-האדמה המצריים, אשר יצרו את הגן יש מאין? או שמא אין להם רגשות?

וביכלל: מושבי פיתח-הרפיה יושבים על אדמה, שממנה סולקו בשעתו הבדוי אים, אשר ישבו עליה במשך מאות ב' שנים. הם זרעו וקצרו שם. הם הורחקו בשיטות שהוגדרו עלידי ממשלת-ישראל דאז כ„חריגות“. אריק שרון, החריגן ה' לאומי, אז עדיין אלוף בצה"ל, נגוף על כך רשמית.

קריסקי ועראפאת בווינה
ההודעה לא פורסמה

מה ביחס לקשר העמוק של בדואים אלה לאדמה שהם עיבדו מדור-דורות? ומעבר לזה: מדי שבוע מפקיעה מדי שלת ישראל, בתחבולה זו או אחרת, אדי מה של ערבים בנדה המערבית, ברצועת עזה, וגם בגליל, כדי להקים עליה תת נתלויות יהודיות. אחרי שהיהודים יתנחלו שם, בוודאי ייווצר „קשר עמוק“ בינם ובין האדמה הזאת. אך מה ביחס לבעלים ה' נוכחיים, היושבים על אדמה זו מאות — ואולי אלפים — בשנים? להם אין קשר? יש דיעות שונות על ההתנחלות, ואיני בא כאן להתווכח על כך. אך אני בא לתבוע את עלבונן של המילים, ואת על- בונה של העיתונות המצווה על אי-משוא פנים. אפשר להפקיע, לקחת, להגהיג מיש- טר של כלדאליס-גברי. אך לפחות אל

לגמרי — אחת המשמשת להערכת זכויות תיהם והתנהגותם של ישראלים, ואחרית המקובלת כלפי ההתנהגות והזכויות של עמים אחרים.

קשר עמוק לאדמה

אפשר להביא לכך דוגמות בלי סוף. כך, למשל, בעת הנסיגה מגן-הירק של נאות-סיני, דובר שוב ושוב על „הקשר העמוק של עובדי-האדמה לאדמתו“. מנחם בגין עצמו דיבר על כך ברגש. ייגאל ידן התחייב לפני המתנחלים האלימים כי שריי הממשלה יבקשו מנשיא מצריים לוותר על הגן, ביגלל אותו קשר עמוק.

ישתמשו במושגים, הקובעים שתי אמות- מידה מוסריות שונות! דוגמה אחרת: הטענות של אנשי קריית- ארבע בחברון. לא רק הכנופייה המטרופת של „הרב“ מאיר כהנא, אלא גם אנשים שפויים ב' מחנה ארץ-ישראל השלמה סבורים כי יש צדק יסודי בפלישה לבתים בחברון, ש' היו שייכים לפני 1929 ליהודים. בפיהם טענה זו עמית: מדוע נשאר בידי הערבים את הבתים שהיו שייכים ליהודים, שנטבחו או שגורשו מחברון בימי המהומות? היכן הצדק? על כך היה כל ערבי משיב: תפאדלו, בבקשה. הבה נסכים בנינו שכל מי ש' גורש או ברח מביתו בארץ זו יחזור לבית שהיה שייך לו ב'1929.“

האם אין אנשי קריית-ארבע ותומכיהם תופסים שהם יוצרים תקדים מסוכן מאד? מי שדורש לסובב את השעון אחורה, ו' להחזיר את המצב שהיה קיים ב'1929, מצדיק למעשה את היסודות הקיצוניים ב' יותר באש"ף. שהרי אם זה נכון לגבי יהודי, זה בוודאי נכון גם לגבי ערבי, הוא הדין, כמוכן, לגבי השימוש הרש' לני במושגים כמו „טרוריסם“, „מחבלים“ „לוחמי חרות“ ועוד — מושגים שכל מש' מעות מדוייקת נשללה מהם, ושוב אין הם אלא אסימונים מילוליים על לוח' המישחק של התעמולה.

שבועון זה דוגל באמונה, שאין זה מתפקידו של עיתון לנהל תעמולה, אלא לדווח באופן אובייקטיבי ככל האפשר על המתרחש. דיווח כזה מצריך מילים

אינם מודעים לפרטי המחלה? מה הרגש' תו של איש-ציבור חולה, שלומד על תוח' לת-היו תוך קריאה בשבועון? או לדיי אי נכדיו הקטנים? „עד היכן מגיעה סיסמת, כל האמת“, כשמדובר באתיקה עיתונאית, והיכן מדי' חילות זכויות הפרט, במיקרה זה — חש' איות המימצאים הרפואיים? „ישנם חולים המגיבים בצורה קשה מאד על מידע מדוייק על מצבם, והשאלה היא אם מידע כזה צריך להימסר עלידי רופא מוסמך, תוך לקיחת הגורמים הפסיכולו- גיים בחשבון, או דרך כותרת בעיתון, ללא הכנה, באיו קלות אנחנו עוברים את ה' קו המבדיל בין חופש להפקרות...“

למעשה עניתי על כך בדברי הקודמים, אך אחזור ואשיב לטענות. קודם כל, כאשר פירסם העולם הזה (2182) את כתבתו על מחלת השר, לא היה שמץ של ספק לגבי מהות מחלתו. לא עסקנו בניחושים. היה בידינו מידע מוסמך, וודאנו אותו ב'100%. ואכן, כל הפרטים שפירסמנו אושרו בדיעבד על ידי הרופאים. (איני יודע למה מתכוונת יעל בדבריה על „תיאורים רפואיים... לא נכונים ומטעים.“ עד כה איש לא טען זאת באוזנינו.) אני מסכים בהחלט עם יעל שאילו הייתי חולה, לא הייתי רוצה ללמוד פרי טים על מצבי מעיתון, אך מסקנתי היא בדיקת הפוכה: הייתי דורש במפגיע כי הרופא יגיד לי בכל עת את האמת, את כל האמת, על מצבי.

יעל שיאון ומשה דיין
ההודעה פורסמה באיחור

אם היה סבור רופא כלשהו, כי ניתן להעלים פרטים על מצבו של שר-החון, הרי הוא סובל מתוסריה-בנה מסויים. אדי רבה, הרופא היה צריך להבין כי חובתו היא להגיד לחולה, שהוא איש-ציבור רס' מעלה, את כל האמת בהקדם האפשרי, וחובתו השנייה לגלות אמת זו לציבור. מחלתו של איש בכיר, המחזיק בידו אחריות כבירה לגורל המדינה, אינה עניין פרטי. זהו קביעה אכזרית, אך אמיתית: בקבלו על עצמו תפקיד כזה, מותר איש-הציבור על כל שמץ של פרי טיות לגבי מחלותיו, לא מפני שהציבור לוקה בסקרנות חולנית, אלא מפני שה ציבור צריך לדעת עובדות כאלה על שלי- טיו, ועל כושרם למלא את תפקידם. אני יכול בהחלט להבין לרגשותיה של יעל שיאון-דיין, אך אי-אפשר להחזיק בחבל בשתי קצותיו: לתבוע את הזכות לנהל מדינה ולהחליט על גורלם וחיייהם של מיליוני תושביה, וגם לתבוע את ה' זכות לפרטיות ולהעלמת מצבי-הבריאות מעיני הציבור. כל התנהגותו של משה דיין מעידה כי הוא עצמו מבין זאת היטב. נדמה לי ש' הפעם אין לו טענות כלפינו.

בעלות משמעות ברורה וחד-משמעית. מי שמרוקן את המילים מתוכנו, מוכרח ליי פול, בסופו של דבר, קורבן לשטיפת-המוח של עצמו.

הפרטיות של השר

לא הייתי חוזר לפרשת מחלתו של משה דיין, שעליה דיברתי כאן לפני שבועיים (העולם הזה 2184), לולא מצאה בתו, יעל שיאון, לנכון לתקוף את השכור עון הזה. וכך כתבה יעל, שבועון לאשה: „...צורת טיפול שבועון נפוץ (מה יש? אסור להזכיר את שמו?) במחלתו של שר-החון. „מאחר שהחליט החולה להביא לידיעת הציבור, שאותו הוא משרת, את פרטי מחלתו, מתעוררת השאלה העקרונית ה' כרוכה בכך, רופא מספל מוסמך, ומנהל בית-החולים הממשלתי, מסרו הודעה לצי- בור לאחר הניתוח, וכן הודיעו שימסרו פרטי הממצא ההיסטולוגי כעבור ימים מיספר. התחכם השבועון הקדים לבשר לציבור, יומיים לפני ההודעה הרפואית המוסמכת, שהגידול שנכרת היה ממאיר, בתוספת תיאורים רפואיים מפורטים לא נכונים ומטעים.“

האם חשבו הכותבים לרגע על האפ' שרות, שהחולה עצמו או בני-משפחתו

לוי אשכול